

МЕЖДУНАРОДНЫЙ СОВРЕМЕННЫЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ

НАУЧНЫЙ ИМПУЛЬС

Последние
новости

Последние
образование

Последние
исследование

И НОВЫЕ НАУКИ

Международный современный научно-практический журнал

Научный импульс

№ 26 (100)
Октября 2024 г.

Часть 1

Издаётся с августа 2022 года

Москва 2024

Председатель редколлегии:

Гуляева Елена Камаловна - Представитель технической поддержки

Редакционная коллегия:

Макаровский Руслан Сергеевич - Заведующий кафедрой организационного управления Института прикладного анализа поведения и психолого-социальных технологий, практикующий психолог, специалист в сфере управления образованием.

Арестова Инесса Юрьевна – канд. биол. наук, доц. кафедры биоэкологии и химии факультета естественнонаучного образования ФГБОУ ВО «Чувашский государственный педагогический университет им. И.Я. Яковлева», Россия, г. Чебоксары;

Ахмеднабиев Расул Магомедович – канд. техн. наук, доц. кафедры строительных материалов Полтавского инженерно-строительного института, Украина, г. Полтава;

Бахарева Ольга Александровна – канд. юрид. наук, доц. кафедры гражданского процесса ФГБОУ ВО «Саратовская государственная юридическая академия», Россия, г. Саратов;

Бектанова Айгуль Карибаевна – канд. полит. наук, доц. кафедры философии Кыргызско-Российского Славянского университета им. Б.Н. Ельцина, Кыргызская Республика, г. Бишкек ;

Волков Владимир Петрович – канд. мед. наук, рецензент АНС «СибАК»;

Елисеев Дмитрий Викторович – канд. техн. наук, доцент, начальник методологического отдела ООО "Лаборатория институционального проектного инжиниринга";

Комарова Оксана Викторовна – канд. экон. наук, доц. доц. кафедры политической экономики ФГБОУ ВО "Уральский государственный экономический университет", Россия, г. Екатеринбург;

Лебедева Надежда Анатольевна – д-р филос. наук, проф. Международной кадровой академии, чл. Евразийской Академии Телевидения и Радио, Украина, г. Киев;

Маршалов Олег Викторович – канд. техн. наук, начальник учебного отдела филиала ФГАОУ ВО "Южно-Уральский государственный университет" (НИУ), Россия, г. Златоуст;

Орехова Татьяна Федоровна – д-р пед. наук, проф. ВАК, зав. Кафедрой педагогики ФГБОУ ВО «Магнитогорский государственный технический университет им. Г.И. Носова», Россия, г. Магнитогорск; **Самойленко Ирина Сергеевна** – канд. экон. наук, доц. кафедры рекламы, связей с общественностью и дизайна Российского Экономического Университета им. Г.В. Плеханова, Россия, г. Москва ;

Сафонов Максим Анатольевич – д-р биол. наук, доц., зав. кафедрой общей биологии, экологии и методики обучения биологии ФГБОУ ВО "Оренбургский государственный педагогический университет", Россия, г. Оренбург;

Милютин Николай Даминович – Доктор юридических наук;

Сергеев Анатолин Викторович – Кандидат биологических наук.

Научный импульс: научный журнал. – № 26 (100). Часть 1, М., Изд. «МЦНО», 2024.

Журнал **«Научный импульс»** освещает сферу духовно-просветительского мышления человека, общественно-политическую жизнь человека, институты гражданского общества, глобальные проблемы, проблемы образования, новые технологии, производимые сегодня, реформирование системы образования и публикуются научные статьи, посвященные открытому научно-популярному анализу.

СОДЕРЖАНИЕ:

Название научной статьи, ФИО авторов	Номер страницы
SUN'YIY INSHOOTLARINI LOYIHALASHNING ASOSIY BOSQICHLARI Barotov Ashurali Ixtiyor o'g'li	10
ALPOMISH DOSTONIDA ONOMASTIK BIRLIKLARNING LINGVISTIK TAHLILI Safarova Shahlo Shuhratovna	17
MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA BOLALARNI IJODIY MASHG'ULOTLARGA JALB ETISHDA APLIKATSIYA MASHG'ULOTLARINING O'RNI Boltayeva Manzura Boyturayevna	20
РОЛЬ РУССКОГО ЯЗЫКА В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ Н.Ш.Абдурахмонов	26
ВОЗМОЖНОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ ОБЩЕДОСТУПНЫХ ОПЕРАТИВНЫХ СИСТЕМ РЕАЛЬНОГО ВРЕМЕНИ Абдуллаева Дилновоз Хусниддиновна	30
MAKTABGACHA TA'LIM MUASSASALARIDA BOLALARGA MIQDOR VA SANOQNI O'RGATISH YO'LLARI Matmurodov Akbarjon Komiljon o'g'li	34
INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI FANINI O'QITISHDA NOAN'ANAVIY DARSLARDAN VA O'YIN TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH Salomov Mirzohid Muhammedovich Ashurova Feruza Bekmurodovna	38
НАРЯДНОГО ПЛАТЬЯ Садуллаева Дилфуза Абдулахадовна	43
INSON KAPITALI BAHOSINI MAKSIMALLASHTIRISH LOYIHALARINI BOSHQARISHDA DAVLAT SIYOSATINING O'RNI Yunusova Muyassarxon Abdurashidovna	48
ВАРИАНТЫ СОЗДАНИЯ БОТА В TELEGRAM Баймуратов Эркин Камолович	52
SALIB YURISHLARI: SABABLARI, ASOSIY BOSQICHLARI VA OQIBATLARI Solohiddinov Samandar	57
QURILISH YOG'OCH ASHYOLARINI YONG'INGA CHIDAMLI KOMPOZITSIYALARINI TAHLIL QILISH Saidova Lobar Mahkmudjan qizi Raximov Raximboy Atajonovich	61
ОПРЕДЕЛЕНИЕ АЭРОБНЫХ МИКРООРГАНИЗМОВ И ИХ АНТИБИОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТЬ У БОЛЬНЫХ СЕПСИСОМ Вахидова А.М Худоярова Г.Н Маликов Улугбек Курбонназаров Сайхун Бобокулова Мехринисо	64
АНАЛИЗЫ ЭТИОЛОГИЧЕСКОЙ СТРУКТУРЫ ГНОЙНО-СЕПТИЧЕСКИХ ИНФЕКЦИЙ РОДИЛЬНИЦ В СЕЛЬСКИХ РАЙОНАХ Худоярова Г.Н. Шералиева Бахора Абдувоитова Шахноза Ахмедова Азиза	67
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ ОСТРОЙ ПНЕВМОНИЕЙ У ДЕТЕЙ В РАЗНЫХ ВОЗРАСТАХ Худоярова Г.Н Маликов Улугбек Нарзикулова Мохинабону	70

Гозибеков Жамшид	
PREVENTIVE METHODS OF GYNECOLOGICAL DISEASES MALIGNANT TUMORS Ibotova M.O	74
ОЖИРЕНИЕ И ЕГО ПОСЛЕДСТВИЯ У.Махаматов Сайдуллаева.К.М	78
MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA TASHKIL ETILADIGAN MASHG'ULOTLAR JARAYONIDA ASOSIY FAOLIYAT O'YIN MASHG'ULOTLARINI MAZMUNAN BOYITISH Boltayeva Manzura Boyturayevna	83
МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЕ «МЕСТОИМЕНИЕ» РУССКОГО ЯЗЫКА Ниматуллаева Мадинабону Жахонгир кизи М.М.Дедаханова	92
RANG-TUS, YASHASH JOYI, GEOGRAFIK O'RNIGA NISBAT BERIB YASALGAN ETNONIMLARNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI Davronova Muxlisa N.Kurbanazarova	95
JAHON TARIXIDA BUYUK IPAK YO'LINING AHAMIYATI Yakubov Maqsudjon	101
OZIQ OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA RESURLAR SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI Obidov Muxammadjon	105
UCHUVCHISIZ UCHISH APPARATLARI OG'IRLIK MIQDORINI MINALAR BILAN MAQBUL MIQDORINI TATQIQ QILISH Ibragimov Sayfiddin Imomovich Abdullayev Alisherjon Abdurahmon o'g'li	108
АЖИНИЯЗ: ПОЭТ СПРАВЕДЛИВОСТИ И ПАТРИОТИЗМА Фирюза Абдурашидовна Мухитдинова Курбанов Джахонгир Абдумуталлиевич Исламов Уткир Закирджанович	111
ДУХОВНЫЕ И СОЦИАЛЬНЫЕ ТЕМЫ В ТВОРЧЕСТВЕ АЖИНИЯЗА Ф.А. Мухитдинова Муратбаева Айсулу Орынбасаровна	116
BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA DINIY BAG'RIKENGLIK TUSHUNCHALARINI SHAKLLANTIRISH Rahimova Marhabo Bahodirovna Dadamirzayeva Xanifaxon Saydullo qizi Isroilova Sug'diyona Bekmurod qizi	118
TARBIYACHILARNING FAOLIYATLAR JARAYONIDA PEDAGOGIK MAHORATINI TAKOMILLASHTIRISH O'razaliyeva Sojida Tojiboy qizi	121
QURULISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQARISH ORQALI KORXONALARNING TA'MINOT ZAXIRALARI BARQARORLIGINI TA'MINLASH Djalalova Gulasal Xayetovna	124
СОЦИАЛЬНАЯ КОМПЕТЕНТНОСТЬ РЕБЕНКА-ДОШКОЛЬНИКА Д.Ш.Азаматова	127
MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA KATTA YOSHDAGI BOLALARNI KASBGA YO'NALTIRISH B.S.Axmadaliyev	132
MAKTABGACHA TA'LIMDA PEDAGOGIK DIAGNOSTIKANING NAZARIY JIHATLARI Farmonov O'ktan Ne'matovich	135
THE IMPACT OF LITERATURE ON YOUTH PERSPECTIVESLITERATURE'S IMPACT ON YOUNG PEOPLE'S PERSPECTIVES Mirziyodova Madina Babajanova N	138
GRAMMATICAL CATEGORY OF NOUN	141

Mirziyodova Madina Sherali qizi Astanova Dilafruz	
LITERATURE: A WINDOW INTO CULTURE, EMPATHY, AND SOCIAL CHANGE Umirzakova Dinara Babajanova N	143
UNDERSTANDING COMPOSITE SENTENCES IN SENTENCE STRUCTURE Umirzakova, daughter of Dinara Nurjan Astanova Dilafruz	146
TITLE: THE EVOLVING ROLE OF LITERATURE IN A GLOBALIZED WORLD LolaNajimova Babajanova N	148
O'SMIRLIK DAVRIDA BOLALARDA XAVOTIRLANISH NAMOYON BO'LISHINING YOSH VA JINS XUSUSIYATI Abdurahmonova Munira Abduholiqovna	150
JAMOAT JOYLARIDA KELIB CHIQISHI MUMKIN BO'LGAN OMMAVIY TARTIBSIZLIKLARNI KELITIRIB CHIQUVCHI OMILLAR VA SABABLAR Axmedov Yolqin Yakubovich Fayzullayev Javohir Narzullo o'g'li	154
CHET TILIDAN KIRIB KELGAN SO'ZLARNI O'ZBEK TILINING RIVOJIGA TA'SIRI : O'ZLASHMA SO'ZLAR Soliyeva Mexribon Olimjon qizi	158
KOVRAK O'SIMLIGI HAQIDA UMUMIY MALUMOT Bahodirova Mohichehra	161
HARBIY VA MAXSUS TEXNNIKALARDA ELEKTR ENERGIYASIDAN FOYDALANISH USULLARI Ulashov Jaxongir Zayniddinovich Abdullayev Alisherjon Abdurahmon o'g'li	163
STABILIZE THE COMPETITIVE ADVANTAGE OF ENTERPRISES IN THE SERVICES MARKET Himmatova Gulnoza Komiljon qizi	168
SANOAT KORXONALARINING IQTISODIY SALOHİYATINI BAHOLASH USULLARI VA ULARNING SAMARADORLIKKA TA'SIRI Siddiqov Javlonbek	173
JADIDCHILIK HARAKATI NAMOYANDALARI Fazliddinova Muqaddas Elyor qizi	178
RAQAMLI IQTISODIYOTGA O'TISH SHAROITIDA BUDJET HISOBI VA NAZORATINI YANADA RIVOJLANTIRISH Davronov Abror O'ktam o'g'li	181
KORPORATIV BOSHQARUVNI TASHKIL ETISHNING IQTISODIY MOHIYATI VA AHAMIYATI Murodova Nigina	187
TA'MINOT ZANJIRINI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI Qayumova Parizoda Dilshod qizi Azimova Sarbona Odiljon qizi	192
XITOVNING TA'MINOT ZANJIRLARINI BOSHQARISH TAJRIBASIDAN FOYDALANISHNI AFZALLIKLARI Suyunov Asadbek Amirddin o'g'li Saidov Do'stbek Azamat o'g'li	198
MUSIQA VA SAN'AT Primov Xayitmurod Bobomurodovich	205
KO'ZNING FIZIOLOGIK HUSUSIYATLARI, KASALLIKLARI VA ULARNING PROFILAKTIKASI Sultonov Shohjahon Xayrulla o'g'li Uraimxo'jayev Madazimxo'ja Mansurxo'ja o'g'li	208
MAKTABGACHA TARBIIYA YOSHIDAGI BOLALAR PSIXOLOGIYASI Sultonova Shohsanam Xayrullo qizi	211
HOZIRGI O'ZBEK NASRIDA SHAKLIY-USLUBIY YANGILANISHLAR VA O'ZGARISHLAR Ergasheva Xurshida	214

ISAJON SULTONNING “AYRILIQ” HIKOYASIDA INSON RUHIYATI Eshbekova Dildora	218
O‘ZBEK VA QORAQALPOQ TILLARIDAGI FREAZELOGIZMLARNING STRUKTUR-SEMANTIK TAHLILI Xurramova Manzura Jorash qizi	221
HOW TO INCREASE YOUR ENGLISH SPEECH Kadirova M.G	225
O‘ZBEKISTONDA DAVLAT QIMMATLI QOG‘OZLAR MUOMILASI TAHLILI Murotov Bekzod Normamatovich	227
DAVLAT QIMMATLI QOG‘OZLAR BOZORINI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI Murotov Bekzod Normamatovich	233
BOLA ORGANIZMINING ANATOMO-FIZIOLOGIK XUSUSIYATLARI Rahimova Otikaxon	238
BACHADONDAN TASHQARIDAGI HOMILADORLIK (GRAVIDITAS EXTRAUTERINA) Ubaydullayeva Mahbubaxon	241
BEMOR PARVARISHINING AHAMIYATI VA USULLARI To'xtasinova Nargiza Nishonovna	244
GIYOHVANDLIKNI OLDINI OLISHDA ZAMONAVIY VALEOLOGIK YONDASHUVLAR Ro'ziyeva Sabohat	247
ORGANIZMNING FUNKSIONAL REZERVLARI. ADAPTATSIYA Ro'ziyeva Sabohat	250
OQAVA SUVLARNI TOZALASHDA MIKROORGANIZMLARNING AHAMIYATI Fayziyeva Marjona Amrulloevna Mamatkulova Iroda Ergashevna	253
СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ВОЕННО-ПАТРИОТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ КОМАНДИРА Равшанов Лочинбек Уринович	255
ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ФАКТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЛИДЕРСКИХ КАЧЕСТВ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РУКОВОДЕТЕЛЕЙ-КОМАНДИРОВ Джаббаров Анвар Ахорович	260
TA'MINOT ZANJIRLARIDA SAMARADORLIGINI OSHIRISH UCHUN KPI QO'LLASH Rahimova Xosiyat Numonxonova Sitara	265
SABZI NAVLARINING HOSILDORLIGIGA MINERAL O'G'ITLARNING TA'SIRI G.M.Satipov H.R.Yusupov	274
BAHODIR YALANGTO'SH FAOLIYATI VA VASIYATI Muzaffarov D Yakobjanov J.J	277
МЕЖГОСУДАРСТВЕННЫХ ОТНОШЕНИЙ РЕСПУБЛИКОЙ УЗБЕКИСТАНА И ИНДИИ Р.Б.Асадова	279
O‘ZBEKISTON SANOATINI RIVOJLANTIRISHDA KICHIK BEZNIS VA XUSUSIY TADBIRKORLIK MEKANIZMNING YARATILISHI (QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA) Esanova Nilufar	284
ФОРМИРОВАНИЕ МУЗЫКАЛЬНЫХ СПОСОБНОСТЕЙ У ДЕТЕЙ Каримова С.П	289
ПРИМЕНЕНИЕ ПОКАЗАТЕЛЬНЫХ И ДИФФЕРЕНЦИАЛЬНЫХ УРАВНЕНИЙ В ЕСТЕСТВОЗНАНИИ Ф. Х. Сайдалиева Ш.Х.Бобобекова	295
KORXONADA IQTISODIY TAHLILNI TASHKILLASHTIRISH SHAKLLARI VA UNING IJROCHILARI Normurotova Sabrina Komil qizi	298

ZOMIN TUMANINING IQTISODIY GEOGRAFIK O'RNI VA ISHLAB CHIQARISHDA QISHLOQ XO'JALIGINING AHAMIYATI Mirzaalimov D.D	301
TALABALARDA BOSHQARUVCHANLIK KO'NIKMASINI RIVOJLANTIRISHNING DIDAKTIK ASOSLARI L.K.Narimbayeva	305
ВОСПИТАТЕЛЬНО-ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ ЗНАЧЕНИЕ ТЕАТРАЛЬНОЙ ПОСТАНОВКИ У ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА Марипова Нодира Хамидовна	307
RAQAMLI IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH SHAROITIDA YOSHLARNING ISH BILAN BANDLIK DARAJASINI OSHIRISH YO'LLARI Sharipov Sherzod Shavkatovich	311
EFL O'RGANUVCHILARIDA IJODKORLIKNI RIVOJLANTIRISH USULLARI Odilova Charosxon Shavkatjon qizi Mamatkulova Nilufar	316
BIOFIZIKA FANINING TIBBIYOTDA AHAMIYATI Eshmamatova Umida Salim qizi	320
MATEMATIKA FANINI O'QITISHDA FOYDALANILADIGAN ZAMONAVIY METODLAR Islomov Bobur Bahodirovich	323
THE ROLE OF SOUND IN LANGUAGE: HOW PHONETICS AND PHONOLOGY SHAPE COMMUNICATION Umida Qodirova Astanova Dilafruz	328
TITLE: WILLIAM SHAKESPEARE IN THE RENAISSANCE: LEGACY, INNOVATION, AND INFLUENCE Umida Qodirova Babajanova. N	331
ЗНАЧЕНИЕ ДЕТСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ В НАШЕМ ОБЩЕСТВЕ Алижонова Дильнура Аббор кизи	334

TALABALARDA BOSHQARUVCHANLIK KO'NIKMASINI RIVOJLANTIRISHNING DIDAKTIK ASOSLARI

L.K.Narimbayeva

*Chirchiq davlat pedagogika universiteti Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori
(PhD)*

E-mail: Lolaxon@tdau.uz

Annotatsiya. *Maqolada talabalarda boshqaruvchanlik ko'nikmasini rivojlantirishning didaktik shartlari keltirilgan. Shuningdek talabalarining bilim mustaqilligi va ijodiy faolligini shakllantirish hamda "Didaktika" tushunchalari keng yoritilgan.*

Kalit so'zlari: *Didaktika, ta'lim, boshqarish, ma'ruza, seminar, laboratoriya, amaliy mashg'ulot, mustaqil ish, strategiya.*

Jamiyat rivojlanishining hozirgi bosqichi ijtimoiy, siyosiy, iqtisodiy murakkab sharoitida sodir bo'ladi, bunda ilmiy va texnik jarayonlar juda muhimdir. Jamiyatning yuqori darajadagi kompetentsiya va mas'uliyat bilan yangi sharoitlarda harakat qiladigan ijtimoiy faol shaxsga bo'lgan ehtiyojini oshiradi. Ushbu ehtiyojni qondirish turli xil ijtimoiy omillarga, shu jumladan ta'lim tizimini bosqichma-bosqich takomillashtirishga bog'liq. Bilimlarning yig'indisi emas, balki mustaqil faoliyat ko'nikmalari, ijodiy qobiliyatlar, g'oyaviy bilimlar har tomonlama rivojlangan shaxsning asosiy ko'rsatkichiga aylanishi, uning faoliyatga munosabati yuqori darajadagi axloqiy tarbiya bilan tavsiflanadi.

O'zbekiston Respublikasida so'nggi yillarda qabul qilingan yangi davlat me'yoriy hujjatlari va respublikada o'qitish va ta'limning zamonaviy mazmunini belgilaydigan hujjatlar, ta'lim tizimida va xususan, kasbiy tayyorgarlikda bunday shaxsni tayyorlash vazifalarining ahamiyati va dolzarbligidan dalolat beradi. Yani: 1) "Ta'lim to'g'risida"gi qonun; 2) "Ta'lim tizimlarini rivojlantirish kontseptsiyasi" 3) "Ta'limning Davlat standarti". Ushbu hujjatlarning etakchi va istiqbolli g'oyalari ta'limni insonparvarlashtirishni amalga oshirish, ta'limning turli shakllarini tanlash imkoniyatini yaratadi.[1]

Ta'lim berishning nazariy asoslari didaktika deb nomlangan bo'lib, u pedagogika sohasi tomonidan ishlab chiqilgan. "Didaktikos" o'rganuvchini anglatadi.

Didaktika-bu ta'lim haqidagi fan. O'qitishning maqsadlarini, tarkibi, usullari, vositalarini o'z ichiga oladi.[3]

Didaktika-ta'lim va o'qitish nazariyasi pedagogika sohasi. Didaktik printsiplarga o'quv jarayonining mazmuni, tashkiliy shakllari va usullarini uning umumiy maqsadlari va qonunlariga muvofiq belgilaydigan asosiy qoidalar kiradi.

N. V. Bordovskayaning so'zlariga ko'ra, "didaktika" – bu o'quv jarayonini tashkil etishning nazariy asoslarini (o'qitishning tamoyillar, usullari) o'rganish va ochib berishga, shuningdek yangi printsiplar, strategiyalar, texnikalar, texnologiyalar va o'quv tizimlarini izlash va rivojlantirishga qaratilgan pedagogika sohasidir. Didaktikaning mavzusi o'quv tizimlari yoki didaktik tizimlardir.[2]

Didaktik tizim-o'quv maqsadlari, mazmuni, shakllari, usullari va vositalarining tartibli to'plami. Didaktik tizim sifatida o'quv jarayonining asosini o'quv faoliyati tashkil etadi. O'quv faoliyati inson hayoti davomida amalga oshiriladi. Bu har bir insonning ikkinchi kasbi. Har qanday didaktik tizim quyidagi elementlarni o'z ichiga oladi: ta'limning maqsadi va vazifalari (o'qitish); o'quv mazmuni; o'qitish usullari va vositalari; ta'limni tashkil etish shakllari; o'quv natijalari.

O'qitish-bu o'qituvchi va talaba o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning maqsadli jarayoni bo'lib, uning davomida inson ta'limi va rivojlanishi amalga oshiriladi. O'quv jarayoni ikki tomonlama bo'lib, o'quv jarayoni va o'qitish jarayonini o'z ichiga oladi (O. S. Grebenyuk). I. N. Logvinov o'qitish jarayonida bilim, va ko'nikmalarni etkazishga qaratilgan o'qituvchining kasbiy faoliyatini tushunadi.[6]

Pedagogik adabiyotlarda ta'lim berishning ko'p toifalari va ta'riflari mavjud. Ta'lim ma'lum bilim, ko'nikma, ijtimoiy tajriba, shaxsiy fazilatlarini shakllantirishga qaratilgan jarayon

Trening o'qituvchi va talaba o'rtasidagi o'zaro ta'sir sifatida. Xorijiy didaktika va psixologlar tomonidan olib borilgan fundamental tadqiqotlar zamonaviy didaktika, psixologiya fanining rivojlanishiga, xususan, mustaqil ishlarni tashkil etish muammosiga katta ta'sir ko'rsatdi. Masalan, F. Brauner, E. Golos, A. Pinsenb, G. Kaus, L. Kelemen, G. Hibsh, U. Uoll, D. J. Sedler va boshqalarning ishlari .va tadqiqotlari hali ham qo'llaniladi.[5]

Talabalarining mustaqil faoliyatini tushunishda noaniq va munozarali narsalar ko'p. Mustaqil ishni tashkil etishning shakl va usullari, uning mazmuni, tuzilishini tanlash, mustaqil ishlash ko'nikmalarini shakllantirish mexanizmlari aniq oydinlashtirilmagan.

Kasbiy tayyorgarlik tizimida ma'ruza, seminar, laboratoriya va amaliy mashg'ulotlarni o'tkazishning an'anaviy shakllari talabalarining bilim mustaqilligi va ijodiy faolligini shakllantirishga yordam beradi. Talabalarining o'quv amaliyotiga o'zlari tomonidan bilim va malakalarni mustaqil ravishda o'zgartirishning yangi shakllari joriy etilgandagina o'rganishdagi passivlik bartaraf etiladi.

Agar biz ta'limni yaxlit jarayon sifatida ko'rib chiqsak, olimlarning sa'y-harakatlari, birinchi navbatda, darsdan tashqari ish jarayonida mustaqil-ijodiy faoliyatning didaktik asoslarining ahamiyatini biroz pasaytirgan holda, sinf mashg'ulotlari jarayonida mustaqil ishning mazmunli jihati sohasida to'plangan degan xulosaga kelishimiz mumkin. Bizning fikrimizcha, hozirgi vaqtda yaxlit pedagogik jarayonda talabalar o'rtasida mustaqil ijodiy faoliyatni shakllantirishning didaktik asoslarini ishlab chiqish uchun barcha sharoitlar mavjud.

Tadqiqotning amaliy ahamiyati shundaki, u nazariy va amaliy materiallarni tizimlashtiradi. Xususan, talabalarining mustaqil ta'lim faoliyatining mohiyati va vazifalari, ularni o'quv jarayonida, mehnat va ijtimoiy hayotga tayyorlash jarayonida amaliy amalga oshirish yo'llari ochib beriladi; alohida fanlarni o'rganish jarayonida mustaqil ishlashning xususiyatlari, intellektual qobiliyat, ko'nikma va malakalarni shakllantirish bo'yicha mustaqil o'quv faoliyatini tashkil etish, mustaqil o'quv faoliyatining oqilona usullarini o'rgatish shakllari ochib beriladi; mustaqillikni rivojlantirishda o'qituvchi va talabaning faoliyati o'rtasidagi munosabatlar; eksperimental ishlarning bilim sifatiga ta'siri va talabalarining o'z-o'zini tarbiyalash jarayonida uni egallashning intellektual qobiliyati va boshqalar.[4]

Shuni ta'kidlash kerakki, mustaqil ish uchun strategiyalarni shakllantirish mashqlarida mustaqil ta'lim faoliyati tabiati doimiy ravishda boshqariladigan, qisman o'qituvchi tomonidan boshqariladigan va talabalar tomonidan boshqariladigan holatga o'zgarishi mumkin.

Shunday qilib, mustaqil ishni tashkil etishga faol yondashish, uning maqsadi mustaqil ish strategiyasini o'zlashtirish, talabalarni o'z ta'limotlarining faol sub'ekti pozitsiyasiga qo'yishdir. Bizning fikrimizcha, talabalarning faolligi va mustaqilligini ta'minlaydigan o'quv jarayonini qurish mustaqil ish strategiyasini shakllantirishning yana bir didaktik shartidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abdullayeva, M. R. (2021). Fe'liy frazemalarni o'zbek tilidagi muqobil varianti guruhlanishi (agata kristi asarlari tarjimalari misolida). *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 1(8), 227-231.
2. Бордовская, Н. В., Пеан. А. А, «Педагогика» Изд-тво: Питер, 2015 г., стр 235
3. Zunnunov.A, Maxdamov.U. Didaktika .Q'o'llanma —T.:«Sharq» , 2006.126 b
4. Narimbayeva .L.K.Talabalarning intellectual –ijodiy qobiliyatini rivojlantirishning muhim xususiyatlari va komponentlari, Muallim 2023.44-50 b
5. Роберт Ф. Брунер, Марк Р. Икер, Р. Эдвард Фримен, Роберт Е. Спекман, Элизабет .Краткий курс МВА. Изд-во Олимп-Бизнес. 2005 г. 368 стр
6. Yuloshev J .F., Usmonov S.A. Pedagogik texnologiya asoslari: Q'o'llanma. —T.: O'qituvchi“, 2004. 104 6.